

РИЧАРД МАТИСЪН САМО НАТИСКАШ БУТОНА

Превод от английски: Огняна Иванова, 1997

chitanka.info

Пакетът бе оставен пред вратата — кутия с формата на куб, облепена с прозрачен скоч. Адресът бе написан с печатни букви: „Семейство Артър Луис, 217 И. 37-ма улица. Ню Йорк, Ню Йорк. 10016“. Норма го вдигна, отключи вратата и влезе в апартамента. Навън се здрачаваше.

Първо подреди агнешките котлети в тавата, сетне си наля мартини с водка и едва тогава седна да отвори пакета. Вътре имаше само един бутон, прикрепен към малка дървена кутия. Беше покрит със стъкло капаче, което Норма се опита да махне. Но то се оказа здраво закрепено. Тя започна да върти кутийката в ръце и съзря, че отдолу е залепено някакво листче. Измъкна го. На него пишеше:

Господин Стюард ще ви посети в 20:00 часа.

Норма остави кутийката на дивана. Отпи от мартинито, отново прочете написаното на машина изречение и се усмихна. След няколко минути беше вече в кухнята и правеше салата.

В осем се позвъни на вратата.

— Аз ще отворя — извика Норма от кухнята. Артър четеше в гостната. Пред вратата стоеше невзрачен човечец. Когато Норма отвори, той свали шапката си и учтиво попита:

— Госпожа Луис?

— Да?

— Аз съм господин Стюард.

— А, да.

Норма направи усилие, за да не се усмихне. Вече беше сигурна, че става дума за търговска кампания.

— Мога ли да вляза? — попита господин Стюард.

— Съжалявам, заета съм. Но ще ви донеса онова нещо — каза Норма и понечи да затвори.

— Не искате ли да разберете за какво става дума? — попита мъжът.

В ушите на Норма гласът му прозвуча нахално. Затова тя го изгледа неодобрително и отвърна:

— Не. Не ме интересува.

— Ще се лишите от нещо много ценно.

— В паричен смисъл ли? — предизвикателно подхвърли тя.

— Да, в паричен смисъл — кимна господин Стюард.

Норма смръщи вежди. Поведението на непознатия не ѝ се нравеше.

— Какво продавате?

— Нищо не продавам — уточни мъжът.

От гостната се подаде Артър и попита:

— Какво има?

Господин Стюард му се представи.

— А, да — посочи Артър към гостната и се усмихна. — И каква е тази кутийка?

— Няма да ви отнема много време — отвърна господин Стюард.
— Нека вляза, за да ви обясня.

— Ако продавате нещо... — започна Артър.

— Нищо не продавам — поклати глава Стюард.

Артър погледна Норма.

— Ти решавай — каза тя.

Той се поколеба, но накрая рече:

— Добре де, защо пък не.

Влязоха в гостната и господин Стюард се настани в креслото, където обикновено седеше Норма. Мъжът бръкна във вътрешния джоб на палтото си и измъкна оттам малък запечатан плик.

— Вътре е ключът за капачето на бутона — осведоми ги той и остави плика върху масичката. — Бутонът е свързан с нашия офис.

— А за какво служи бутонът? — попита Артър.

— Ако го натиснете, някъде по света някой, когото вие не познавате, ще умре. В замяна ще получите чек за петдесет хиляди долара.

Норма зяпна. Човечецът се усмихна.

— Какви ги дрънкате! — ядоса се Артър.

— Нали току-що ви обясних? — изненада се Стюард.

— Що за просташка шега! — продължи Артър.

— Нищо подобно. Предложението е напълно валидно.

— Дрънкате глупости. Очаквате да повярвам, че... — запъна се Артър.

— Кой ви изпраща? — любопитства Норма.

Господин Стюард изглежда се притесни, защото каза:

— За съжаление, не съм упълномощен да го съобщя. Но мога да ви уверя, че организацията е от международен мащаб.

— Според мен най-добре е да си вървите — изправи се Артър.

— И аз така смятам.

— И си вземете кутийката с бутона!

— Сигурни ли сте, че не бихте поискали да си помислите ден-два?

Артър взе кутийката и плика и ги пхна в ръцете на човечеца. Широко отвори вратата и застана в антрето.

— Ето визитната ми картичка — каза господин Стюард и я остави на масата до вратата.

Когато посетителят излезе, Артър скъса визитката на две, захвърли парчетата върху масата и възкликна:

— Боже Господи!

— Според теб какво беше това? — попита Норма, все още седейки на дивана.

— Хич не ме интересува!

Тя направи неуспешен опит да се усмихне.

— Не те ли мъчи любопитството?

— Не — поклати глава Артър.

След това той се върна към книгата си, а жена му отиде в кухнята, за да приключи с миенето на чинии.

— Защо не ти се говори за това? — попита Норма.

Както си миеше зъбите, Артър стрелна с очи отражението ѝ в огледалото.

— Не си ли заинтригуван?

— Гадост някаква — подхвърли Артър.

— Вярно, обаче... — Норма закачи още една ролка на главата си.

— Не си ли заинтригуван въпреки това?

А когато влязоха в спалнята, Норма продължи:

— Наистина ли мислиш, че е някаква тъпа шега?

— И то на човек с болно съзнание.

Норма седна на леглото, събу чехлите си и каза:

— А може да е някакво психологическо проучване?

— Може — сви рамене Артър.

— Организирано от някой ексцентричен милионер.

— Не е изключено.

— Не ти ли е любопитно?

Артър поклати глава.

— Защо?

— Защото е неморално — подчерта той.

Норма се пъхна под завивката.

— Аз пък мисля, че е много интересно.

Артър угаси лампата и се наведе да я целуне.

— Лека нощ.

Тя погали гърба му и затвори очи. В мислите ѝ се въртяха петдесетте хиляди долара.

На сутринта, когато излизаше, Норма видя скъсаната визитка на масата и импулсивно пъхна двете половинки в чантата си. Заклучи и настигна Артър, който я чакаше пред асансьора.

В почивката за кафе тя извади парчетата от визитката и ги съедини. На картончето бяха отпечатани само името на господин Стюард и един телефонен номер. През обедната почивка Норма извади визитката и я залепи със скоч. Сама се учуди, че го прави. Малко преди пет часа тя набра номера.

— Добър ден — чу се гласът на господин Стюард.

Норма понечи да затвори, но се въздържа. Изкашля се и каза:

— Обажда се госпожа Луис.

— Кажете, госпожо Луис — в гласа на Стюард прозвуча доволство.

— Обаждам се от чисто любопитство.

— Това е съвсем естествено.

— Макар че изобщо не вярвам на казаното от вас.

— О, всичко си е чистата истина! — възпротиви се Стюард.

— Както и да е... — Норма преглътна мъчително. — Какво точно имахте предвид, когато обяснихте, че някой някъде ще умре?

— Тъкмо каквото казах. Човекът е неизвестен. Ние ви гарантираме, че не го познавате. И разбира се, няма да наблюдавате смъртта му.

— Срещу петдесет хиляди долара?

— Точно.

— Но това е лудост! — почти се изсмя Норма.

— Във всеки случай предложението остава — каза Стюард. — Искате ли да ви изпратя кутийката с бутона?

— В никакъв случай! — Норма настръхна и сърдито затвори.

Пакетът бе оставен пред вратата. Още като излезе от асансьора, Норма го забеляза и си каза: „Ама че нахалство!“. Докато отключваше, гледаше ядосано картонената кутия. „Няма да я взема!“ — зарече се тя, влезе и започна да приготвя вечерята.

По-късно отнесе чашата с мартини в антрето. Отвори външната врата, взе пакета, влезе в кухнята и го сложи на масата. Седна в гостната. Отпиваше и гледаше през прозореца. След малко отиде в кухнята, за да включи скарата, а пакета прибра най-долу в шкафа. Зарече се, че на сутринта ще го изхвърли.

— Може някой ексцентричен милионер да си прави шеги с хората — обади се Норма.

Артър вдигна очи от чинията и каза:

— Изобщо не разбирам интереса ти.

— Но все пак това значи нещо!

— Престани да мислиш за него.

Норма замълча и продължи да се храни, но изведнъж остави вилицата.

— Ами ако предложението е истинско?

Артър я погледна втренчено.

— Ами ако предложението е истинско?! — повтори тя.

— Добре де, и какво от това? — попита Артър с изненада. — Какво искаш да направиш? Да ти изпратят кутийката и ти да натиснеш бутона? Да извършиш убийство?

— Чак пък убийство! — Норма изглежда се подразни.

— А ти как би го окачестваила?

— Но нали става дума за непознат човек?

Артър видимо се изуми:

— Не го казваш сериозно.

— Ами ако става въпрос за китайски селянин на десет хиляди мили оттук? За болен туземец в Конго?

— Ами ако е някое невръстно момченце от Пенсилвания? — противопостави ѝ се Артър. — Или красиво момиченце от съседния квартал?

— Преувеличаваш.

— Там е работата, Норма — продължи той, — че не е от значение кой ще умре. Във всеки случай това ще бъде убийство.

— Работата е там — не отстъпваше тя, — че ако това е човек, когото никога не си виждал и никога няма да видиш, че ако става въпрос за смърт, за която дори няма да научиш, ти пак не би натиснал бутона!

Артър я гледаше с изумление.

— Да не искаш да кажеш, че ти би го натиснала?!

— Това са петдесет хиляди долара, Артър!

— Какво значение имат парите...

— Петдесет хиляди долара, Артър! — прекъсна го Норма. — Възможност да предприемем пътуването до Европа, за което говориш от години!

— Не, Норма.

— Възможност да си купим лятна къща край океана!

— Стига, Норма! За Бога, стига!

Лицето на Артър беше преbledняло.

Норма потръпна.

— Добре де, не се притеснявай. Защо се разстрои толкова? Просто си приказваме.

След вечерята Артър тръгна към гостната.

— Ако нямаш нищо против, предпочитам повече да не обсъждаме този въпрос.

— Разбира се — сви рамене Норма.

На сутринта Норма стана по-рано от обикновено. Направи палачинки, изпържи бекон с яйца за закуска на мъжа си.

— Празник ли е днес? — усмихна се той.

— Не — обиди се Норма. — Просто реших да се постарая.

— Чудесно, много се радвам.

Норма му сипа още кафе.

— Искях да ти покажа, че не съм... — започна тя, но млъкна.

— Че не си какво?

— Че не съм егоистка.

— Никога не съм го твърдял.

— Да, но снощи...

И тя направи неопределен жест. Артър премълча.

— Целият този разговор за бутона — продължи Норма. — Струва ми се, че ти ме разбра погрешно.

— В какъв смисъл? — предпазливо попита Артър.

— Според мен ти реши, че мисля само за себе си.

— Ами...

— Но това не е вярно!

— Норма...

— Не мисля само за себе си! И пътуването до Европа, и лятната къща...

— Норма, защо толкова те занимава този въпрос?

— Не ме занимава! — пое дъх на пресекулки тя. — Просто се опитвам да ти обясня, че... Че всъщност искам двамата да заминем за Европа и двамата да имаме къща на океанския бряг. Както и по-хубав апартамент, по-удобни мебели, по-красиви дрехи. И накрая, ако искаш да знаеш, да си имаме и дете!

— Норма, и това ще стане — каза Артър.

— Кога?

По погледа му си личеше, че е объркан.

— Норма...

— Кога? — повтори тя.

— Да не би наистина да настояваш... — Артър явно бе слисан.

— Просто смятам, че това сигурно е някакво проучване! — избухна тя. — Интересуват се как биха постъпили обикновените хора при такива обстоятелства. Казват, че някой ще умре, само за да проверят каква е реакцията им. Да видят дали човек изпитва страх или чувство за вина, или кой знае какво! Да не мислиш, че наистина ще убият някого?!

Артър не отговори. Тя забеляза, че ръцете му треперят. След малко той стана и излезе от кухнята. Дори когато мъжът ѝ тръгна за работа, Норма продължи да седи край масата, вперила поглед в чашата кафе. Помисли си, че ще закъснее, но сви рамене. Много важно. Бездруго трябваше да си стои у дома, а не да работи като чиновничка.

Както нареждаше чиниите, Норма рязко се обърна, избърса ръце и измъкна скрития в шкафа пакет. Отвори го, извади кутийката и я постави на масата. Дълго я гледа, преди да извади ключа от плика и да свали стъкленото капаче. Помисли колко нелепо се получи — заради някакъв си глупав бутон!

Протегна ръка и натисна бутона. Сърдито си каза: „Правя го заради двама ни!“. После я полазиха тръпки. Усети, че се вледенява от

ужас. След миг обаче това чувство изчезна и Норма презрително се изсмя.

— Ама че глупост! — рече си тя. — Може ли човек да се плаши толкова без никакви причини?!

Сетне хвърли кутийката в кофата за боклук и побърза да се преоблече за работа.

Тъкмо беше обърнала пържолите и си приготвяше втора чаша мартини с водка, когато телефонът иззвъня.

— Ало?

— Госпожа Луис ли е?

— Да.

— Обаждаме ви се от болницата в Ленъкс Хил.

Когато непознатият глас ѝ съобщи за катастрофата в метрото, Норма имаше чувството, че сънува. Тълпата се блъскала, някой бутнал Артър от платформата точно пред пристигащата мотриса... Норма усещаше, че клати глава и не може да се спре. Когато затвори очи, си спомни, че Артър има застраховка живот. Двайсет и пет хиляди, които се удвояват, ако...

— Не! — промълви тя.

Дишането ѝ беше затруднено. Едва се изправи и като автомат влезе в кухнята. Нещо студено притисна главата ѝ, когато извади от кошчето кутийката с бутона. Не се виждаха никакви винтове. Не си личеше как е сглобена. Норма започна да удря кутийката по умивалника. Удряше все по-силно, докато дървото се разцепи. Отдели парчетата без да забележи, че пръстите ѝ се бяха разкървали. Вътре нямаше нито транзистори, нито жички, нито лампи. Кутийката се оказа празна.

Телефонът иззвъня и Норма подскочи. Едва се довлече до гостната и вдигна слушалката.

— Госпожа Луис? — чу се гласът на Стюард.

Не беше възможно последвалите крясъци да излизаха от нейната уста, не беше възможно!

— Нали казахте, че умира непознат човек?!

— Скъпа госпожо — спокойно я прекъсна господин Стюард, — нима смятате, че наистина познавахте своя съпруг?

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.